

GREETJE VAN DEN BERG

Waterval van goud

UITGEVERIJ GLB
DEVENTER

Het reuzenrad steekt majestueus boven het kermisgewoel uit. Lampjes verlichten de grauwe bogen. De felgekleurde gondeltjes zwaaien heen en weer in de wind. Dan zet het rad zich langzaam maar zeker in beweging. Er klinkt gegil, gelach... Beneden zingt de stem van Gordon door de luidspreker: 'Kon ik maar even bij je zijn...!'

Leontien Cremers staat te kijken. Ze ziet de verkrampte gezichten van de mensen die naar beneden komen en leest de spanning op hun gezichten. Hoe lang staat ze hier nu al? Na het inslaan van de wekelijkse boodschappen heeft ze eerst wat doelloos over de kermis geslenterd. De attracties zien er bont en aantrekkelijk uit. Alle mensen lijken hier vrolijk te zijn en de schandalig hoge prijzen voor een paar rondjes met de zweefmolen of swingmill schijnen voor niemand een probleem. In de rups kruipen verliefde stelletjes giechelend

tegen elkaar aan als het groene doek zich over de snel voortbewegende wagentjes vouwt. Er lopen kinderen met een suikerspin; een meisje torst een enorme beer onder haar arm, die ze met een spel gewonnen heeft. Bij de botsautootjes klit de jeugd samen. Ze maken grapjes, flirten en even is er een gevoel van heimwee naar de tijd dat ook zij hier zo jong en zorgeloos rondliep, op zoek naar een leuke jongen. Een kermisliefde voor één avond.

Uit een luidspreker klinkt een zwoele mannenstem: 'Girls... I like the things they know, I like the things they show...' Een 'gouwe ouwe' tussen het eentonige gerampestamp van de housemuziek een eindje verderop. Ooit was zij een van die meisjes geweest. Ze kent het nummer, ook in haar tijd had dit liedje op de kermis geklonken. 'Girls are everywhere...' Ze waren er nóg... de meisjes, maar zij maakt er niet langer deel van uit. De tijd van flirten is voorbij. Hier is niemand die een blik aan haar waagt. Ze huivert en zet de tas met boodschappen, die ze deze koopavond gehaald heeft, tussen haar voeten. Dan steekt ze de handen diep in de zakken van haar kleurige jack. Naast haar staat een jong stel. De man heeft zijn arm om de vrouw heen geslagen.

Een knappe vrouw in modieuze kleding. Leontien denkt aan haar eigen vormeloze spijkerbroek en haar steile, te lange haren. Ze moet nodig de stad eens in en een afspraak maken bij de kapper. Ze heeft er een potje voor gemaakt dat nooit vol lijkt te raken. Daar zorgen de kinderen voor met hun kapotte of te klein geworden kledingstukken, hun uitjes voor school en andere extra, hoognodige uitgaven.

Ze wendt haar blik af, kijkt nog eens verlangend naar het reuzenrad dat juist stilstaat. Er stappen mensen uit. Gezinnen met kinderen, jongelui. Ze grijpt haar portemonnee uit de bruine boodschappentas. Er zit niet veel meer in. Ze zal deze week zuinig aan moeten doen, want het duurt nog even voor hun uitkering weer op de bank staat. Haastig rekent ze. Ze gooit haar lange, blonde haren uitdagend over haar schouder en staat even later voor de kassa. Haar stem hapert even als ze om een kaartje vraagt. Het wordt haar bijna toegegooid door de vrouw die in het kleine hokje nauwelijks te zien is. Ze ontwaart nog net een paar felle, zwaar opgemaakte ogen. Het harde, fel-roze plastic kaartje draait ze om en om in haar hand als ze in de rij staat voor het reuzenrad. Een jongeman met een puisterig gezicht en

smoezelige handen helpt haar instappen en sluit de kleine gondel zorgvuldig af met een zware, ijzeren beugel. Ze is blij als het bakje doorschuift zonder dat er iemand bij haar is ingestapt. Nerveus houdt ze zich vast aan de ijzeren randen, schuift de boodschappentas vlak naast zich en klemt haar rug tegen het rode, goedkope skai van de rugbekleding.

Stukje voor stukje schuift de gondel door naar boven, terwijl er beneden steeds opnieuw mensen in- en uitstappen. Ze ziet de stad onder zich liggen. Witte pinkelende lichten in de nu snel invallende duisternis. De mensen op de kermis lijken op kleine, bewegende poppetjes. Het lawaai is gereduceerd tot een achtergrondmuziekje, vermengd met het onophoudelijk suizen van de wind. Leontien trekt de rits van haar jack hoger op. Haar handen klemmen zich nog vaster om de randen van haar bakje als het rad zich langzaam in beweging zet. In haar maag komt een weelig, misselijkmakend gevoel op. Ze kijkt naar boven om de diepte die ze tegemoetgaat niet te zien. Het rad gaat sneller. Ze gaat omhoog, naar beneden, omhoog... De wind doet haar haren als een sluier om haar gezicht heen fladderen. Ze lacht in zichzelf en smoort een

gil, terwijl het rad met haar eigen, kleine zitplaats in een duizelingwekkende vaart naar beneden lijkt te gaan. Haar maag krimpt opnieuw samen. Ze sluit haar ogen en opent ze dan weer. Er is angst en misselijkheid en tegelijkertijd een intens gevoel van vreugde en vrijheid.

Ineens is ze weer het kleine meisje dat met haar ouders voor het eerst over de kermis loopt. Ze herinnert zich nog het jurkje dat ze aan had. Een donkerblauwe, met felle bloemen bedrukte jurk, waarbij ze rode sokjes droeg. Met haar vader had ze in het reuzenrad gezeten. Haar kleine hand lag toen vol vertrouwen in de zijne. Beneden stond haar moeder te wachten en elke keer als ze naar beneden draaiden keek ze in haar lachende gezicht. Ze zag de smalle, witte hand die naar haar wuifde. Ze wilde terugzwaaien, maar durfde niet, bang als ze was te zullen vallen. Terwijl de gondel waarin ze zit opnieuw naar beneden duikt kijkt ze naar de mensen die staan te wachten. Ze zou wel willen zwaaien, maar blijft zich krampachtig vasthouden. Opnieuw draait ze de lucht in. Boven haar fonkelen de eerste sterren, de wind zingt om haar hoofd. Dan mindert het rad vaart. Opnieuw

staat ze bovenaan stil. Heel voorzichtig leunt ze over de rand en ziet hoe de eerste mensen uitstappen. De jongeman doet plichtmatig zijn werk. Beugel open, beugel dicht...

Langzaam komt hij dichterbij en staat dan naast haar. Beugel open... Ze vergeet bijna haar boodschappentas. Hij tikt op haar schouder en wijst. 'Bedankt!' zegt ze blij. Haar wangen zijn rood, haar haren hangen warrig om haar gezicht. Hij haalt z'n schouders op alsof hij niet weet hoe hij met dankbaarheid om moet gaan. Haar plaatsje is alweer bezet door anderen. Met een licht gevoel van spijt staat ze even later weer naast het rad. Ze ziet hoe een meisje en een jongen instappen. Het meisje is nog zo jong... Ze giechelt als de jongen een arm om haar heen slaat. Ze kijkt naar hem op, verlegen, lachend en verliefd... Ooit is zij ook zo geweest. Ook tegenover Rogier. Zelfs tegenover Rogier. Dit meisje zou op een dag ontdekken dat verliefdheid ten onder gaat in het leven van alledag. Dat geldzorgen elk gevoel van tederheid ruïneren. Dromen gingen voorbij, maar als je een jaar of zeventien was geloofde je dat niet. Er kon in de afgelopen jaren veel veranderd zijn. Meisjes waren zelfbewuster, zelfstandiger en modern, maar

ze bleven geloven in de liefde en konden zich niet voorstellen dat dromen ooit voorbijgingen. Wat bleef was een bittere waarheid en het besef dat niets ooit meer kon worden overgedaan. Het onbezorgde verleden kwam niet terug. Niet door een liedje dat heimwee en verlangen opriep, niet door enkele momenten van zorgeloosheid in het reuzenrad.

Ze zucht, pakt haar boodschappentas en loopt naar haar fiets. Met moeite bevestigt ze de tas achter op haar bagagedrager en stapt op. Achter haar klinkt het rumoer van de kermis. Housemuziek en dreunende bassen raken steeds verder op de achtergrond. De fiets rammelt terwijl ze over de klinkers van de smalle straat rijdt. Op weg naar huis, naar de kinderen, naar Rogier. Opnieuw ontsnapt haar een diepe zucht...

Rogier zit voor de televisie. Op tafel staan lege koffiekopjes. Hij kijkt op als ze binnenkomt. 'Wat ben je laat! Ik heb met de kinderen samen al koffiegedronken, maar voor jou zit er ook nog wel een kopje in.' Hij ziet haar rode gezicht, haar verwaaide haren. 'Heb je hard gefietst?'

Ze knikt. 'Het liep allemaal zo uit.' Even aar-

zelt ze, maar gaat dan toch verder. 'Er was kermis in de stad. Ik kon het niet laten om er even doorheen te lopen.'

'Je kijkt alsof je stiekem in het reuzenrad hebt gezeten,' zegt hij lachend.

Leontien voelt hoe ze kleurt. 'Hoe kom je daar nou bij?'

Hij haalt z'n schouders op. 'Het zou net iets voor jou zijn.'

Ze ziet hoe z'n blik weer afdwaalt naar de televisie, waarop twee mannen elkaar beschieten. In het grote, donkere raam van de huiskamer ziet ze zichzelf weerspiegeld. Ze is nog slank, ondanks drie zwangerschappen. De rode trui, die haar moeder heeft gebreid, flatteert haar. Zacht sluit ze de deur als ze naar de keuken loopt. Misschien is er nog voldoende koffie voor een tweede ronde voor Rogier en de kinderen. Ze heeft koeken gekocht om vanavond bij de koffie te eten: appelkoeken. De kinderen zijn er alledrie dol op.

Van de slaapkamers boven klinkt muziek. Luid dreunen de bassen door het huis. Het zal wel weer van Ingrid's kamer komen. Haar oudste dochter heeft sinds kort een voorkeur voor hardrock en housemuziek. Muziek die zij niet begrijpt. Ze onthoudt zich van commentaar,

omdat ze weet dat het daardoor alleen maar erger zal worden. Soms denkt ze weleens aan haar eigen muzikale voorkeuren in haar tiener-tijd. Haar ouders vonden al dat langharige tuig maar niets en van die rampestampmuziek moesten ze al helemaal niets hebben. Ze herinnert zich hoe haar kamer volgeplakt was met foto's van David Cassidy, Donny Osmond en Michael Jackson. Onschuldige knullen en onschadelijke muziek als je dat vergelijkt met Ingrid's bewondering voor de hedendaagse toonaangevende popgroepen.

Vreemd, waarom denkt ze de laatste tijd zo vaak aan vroeger? Ze heeft toch alle reden om ook nu gelukkig te zijn? Ze bezit drie gezonde kinderen, Rogier is er en ze weet zeker dat hij van haar houdt. Ze kan zichzelf het leven zonder Rogier ook niet voorstellen en toch is er die voortdurende onvrede. Het is alsof ze sinds kort met andere ogen naar Rogier kijkt, maar ze weet niet waarom. Is ze teleurgesteld in hem, omdat hij nu al ruim een jaar zonder werk zit?

Haar ouders hadden haar gewaarschuwd, toen ze aankondigde met Rogier te willen trouwen. 'Veel geblaat en weinig wol,' had haar vader gemeend te moeten zeggen. Een